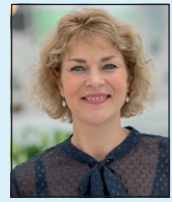

Column

Collectieve marketing voor Westland is geen project

De tuinbouwsector is een economische topsector in Nederland. Laat ik beginnen met wat cijfers. Wist u dat 74% van de Nederlandse toptuinbouwsector gevestigd is in Westland? Onze gemeente is dus een krachtig glastuinbouwcluster met 4500 hectare aan greenport. De verwachte productie onder glas groeit tot 2026 met 15% tot €2,9 miljard! De import van vers zal daarbij binnen onze logistieke draaischijf tot €7,3 miljard groeien en de export met €8,4 miljard. Carola Schouten, minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, liet ons recent weten: "Het Westland is al jaren de kiemkamer van onze economie, 24/7, logistiek uiterst efficiënt afgesteld en onmisbaar voor onze internationale exportpositie."

Ondanks deze cijfers en lovende woorden - u heeft het wellicht via de verschillende media vernomen - stopt de gemeentelijke subsidie van Stichting Westland Marketing per 1 januari aanstaande. Iedere dag spreken mensen hun verbazing en verbijstering naar ons uit. Uiteraard pleiten we voor ons voortbestaan, maar deze lobby kunnen we niet alleen voeren! Onze ambitie voor collectieve regio-marketing is geen doel op zich, maar een middel. Een middel om Westland in de toekomst ook economisch te laten floreren. Tuinbouw is ons DNA, de kurk waarop we drijven. Met voldoende werkgelegenheid, vestiging van nieuwe bedrijven en export van onze kennis en kunde over de hele wereld.

Marketing is wat ons betreft dan ook geen project, maar een continu proces. Daar staat een visie tegenover die langer mee gaat dan een collegeperiode. Wij ambiëren een blauwdruk met de acht VN-doelen, waar de tuinbouwsector een bijdrage aanlevert, als gezamenlijke horizon. Om daar te komen moeten we stappen maken en heel belangrijk: talent kweken. We hebben de jeugd nodig. Zij kunnen echte wereldverbeteraars worden. Deze ambitie zal de smeerolie moeten vormen voor een adequate samenwerking tussen de 4 O's: ondernemers, onderzoek, overheid en onderwijs. Die samenwerking komt optimaal tot zijn recht als dit door een collectieve partij wordt vertaald naar concrete marketing en communicatie. Om enerzijds de jeugd te interesseren en motiveren voor de rijke carrièremogelijkheden en anderzijds Westland internationaal op de kaart te zetten bij universiteiten, handelsdelegaties, overheden en journalisten.

Als organisatie kunnen wij - voorlopig - nog tot medio 2019 verder werken, door de diverse opdrachten en projecten met een gezamenlijk karakter die gefinancierd worden vanuit het bedrijfsleven. We zijn blij met het draagvlak bij een tiental bedrijven, maar doen een appél op de ruim 600 andere ondernemers in onze greenport. Uiteraard hopen we ook dat de gemeente haar verantwoordelijkheid pakt. Spouwers en bouwers, we hebben iedereen nodig. We streven allemaal naar hetzelfde, dus laten we de handen ineen slaan voor een nog sterker en krachtiger glastuinbouwcluster!

Angélique de Wit,
directeur Stichting Westland Marketing

* bron Bron: BCI en Ministeries EZ en I&M 2016

Colofon

Deze pagina valt onder redactionele verantwoordelijkheid van LTO Glaskracht Westland. Advertdientverkoop: Uitgeverij West Media bv, telefoon 0174-624212.

Contact

Bestuur LTO Glaskracht Westland
Jacco Vooijs: voorzitter
telefoon: 06-10358391
Follow me on twitter @VooijsWestland
Leonie Claessen: regio ondersteuner
Marjolijn Elgers: bestuurlijk secretaresse. U kunt de bestuursleden bereiken via het secretariaat: telefoonnummer: 085-0036400 e-mail: info@lto.glaskrachtwestland.nl, website: www.lto.glaskrachtwestland.nl

Relatiebeheerders

Jos van Kester: 06-46216729
Meldpunt Herstructurering
Kees Duijvestijn: 06-50684311
Ab van Marrewijk: 06-39639131

Ondernemers Klankbord
www.ondernemersklankbord.nl
070-3490600

ondernemersklankbord
erfaren kijken op zaken

Ten minste tien soorten telen en verantwoordelijk voor verpakking en vervoer

Het Nederlandse wietteellexperiment krijgt langzamerhand steeds meer vorm. Uit recente berichtgeving vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid blijkt dat deelnemende telers gevraagd wordt ten minste tien verschillende soorten te telen om een divers aanbod te waarborgen, terwijl diezelfde telers verantwoordelijk worden gemaakt voor de verpakking en het vervoer. De prijs en het aanbod van wiet in coffeeshops wordt aan de markt overgelaten. In de eerste helft van 2019 wordt bekend gemaakt welke gemeenten gaan deelnemen. De bedoeling is dat dit zes tot tien gemeenten worden. Eerst moet er nog meer duidelijkheid zijn over de nadere regelgeving en moet het wetsvoorstel, dat in de zomer aan de Tweede Kamer werd voorgelegd, worden aangenomen.

Geen overtredingen bij controles waterkwaliteit Pijnacker-Nootdorp en Westland

Bij de waterkwaliteitscontroles van het Hoogheemraadschap van Delfland in Westland en Pijnacker-Nootdorp op dinsdag 13 november, zijn in geen van de gecontroleerde polders overtredingen geconstateerd. LTO Glaskracht Nederland is zeer tevreden met dit resultaat. Het Hoogheemraadschap van Delfland voerde extra controles uit in verband met de teeltwisseling. Dat er geen overtredingen zijn geconstateerd bij de controles is een mooi resultaat. "De resultaten geven aan dat onze ondernemers zich meer en meer bewust zijn van het feit dat lozingen op oppervlaktewater niet zijn toegestaan", stelt Sjaak van der Tak, voorzitter LTO Glaskracht Nederland. De controles in Westland werden uitgevoerd in de Oude Campspolder, Nieuwland en Noordland, de Hoefpolder, de Groeneveldse polder en de Kralingerpolder. In Pijnacker-Nootdorp werden de polder van Nootdorp en de Noordpolder van Delfgauw gecontroleerd.

Voorlichting waterstromen bij teeltwisseling loont
Tijdens de teeltwisseling moeten glastuinbouwondernemers extra oppassen dat er geen emissie van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen plaatsvindt naar het oppervlaktewa-

ter. Voorafgaand aan de teeltwisseling besteden Hoogheemraadschap van Delfland en LTO Glaskracht Nederland daarom extra aandacht aan voorlichting richting de glastuinbouwondernemers.

Bron: GroentenNieuws.nl

Gelijk speelveld

Bijkomend effect van consequente handhaving is dat het een gelijk speelveld borgt voor de glastuinbouwbedrijven. De komende periode blijft het Hoogheemraadschap van Delfland de extra controles uitvoeren.

Resultaat van gebiedsgerichte aanpak

In 2014 is de gebiedsgerichte aanpak gestart: een intensief traject waarin LTO Glaskracht Nederland, Hoogheemraadschap van Delfland, gemeentes en glastuinbouwondernemers samenwerken. Alle polders worden voor een in kaart gebracht, op zoek naar onbedoelde lozingen en lekkages. Ondernemingen waarbij lekkage of lozing wordt aangetroffen worden bezocht en krijgen gelegenheid dit op te lossen. LTO Glaskracht Nederland en Hoogheemraadschap Delfland geven hierbij advies. Op de hoogte blijven over waterkwaliteit rondom de teeltwisseling? Bekijk de website www.glastuinbouw-watervoorstel.nl/teeltwisseling.

Wet Arbeidsmarkt in Balans maakt seizoenarbeid onbetaalbaar en teelten onrendabel

LTO Nederland ziet niets in het wetsvoorstel Wet Arbeidsmarkt in Balans dat seizoenarbeid in de land- en tuinbouw fors duurder maakt. Het wetsvoorstel betekent voor telers een kostprijsverhoging van 7,5%. Daarmee ondermijnt het wetsvoorstel de positie van telers in de keten. Gevolg kan zijn dat teelten hierdoor uit Nederland verdwijnen.

Volgens LTO Nederland en de vaktechnische organisaties NFO, KAVB en LTO Glaskracht Nederland heeft het wetsvoorstel Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) grote gevolgen voor de teelt van onder meer asperges, groenten, aardbeien en fruit. Voor de oogst van deze groenten en fruit werken telers vaak op grote schaal samen met seizoenarbeiders. Marc Calon, voorzitter van LTO Nederland: "De stapeling van maatregelen én deze wet maakt seizoenarbeid onbetaalbaar voor

werkgevers en treft seizoenarbeiders keihard in de portemonnee. Dat kan niet de bedoeling zijn van het Kabinet."

Het Kabinet heeft op 7 november 2018 het definitieve wetsvoorstel aan de Tweede Kamer gestuurd. Het wetsvoorstel betekent dat vanaf 2020 tijdelijke arbeid fors duurder wordt, om daarmee werkgevers te bewegen meer mensen in vaste dienst te nemen. De invoering van de transitievergoeding vanaf dag een voor alle contractvormen en het fors duurder maken van de WW-premie voor tijdelijke contracten, leiden tot forse kostenverhogingen voor werkgevers met veel seizoenarbeid. "Zij kunnen niet de keuze maken om seizoenkrachten een vast dienstverband te geven. Berekeningen laten zien dat werkgevers tot wel 7,5% extra kosten gaan krijgen.", aldus Calon. "Wij vrezen dat teelten van asperges, aardbeien en groenten uit Nederland

Colombiaanse journalisten duiken de kassen in

Colombiaanse journalisten, RVO en de Colombiaanse ambassade in de kas van Tomatoworld.

Foto: Tomatoworld

Op maandag 12 november brachten Colombiaanse journalisten samen met een afgevaardigde van de Nederlandse ambassade en RVO een bezoek aan Stichting Tomatoworld, het World Horti Center en Koppert Biological Systems. Doel van het bezoek aan Nederland was het verbinden van ideeën, de regio's en de toekomst.

De Colombiaanse bezoekers bezochten bij Tomatoworld de tomatenkas. Vragen als wat het voordeel is van telen in de kas ten opzichte van buiten en de prijs van tomaten, die afhankelijk is van vraag en aanbod, werden beantwoord. Men was zeer verbaasd over de prijs van een kilo tomatenzaad. Ook over het feit dat alles in

de kas computergestuurd werd. De groep was ook erg geïnteresseerd in de verwarming door geothermie en in cityfarming. Bij het WHC kregen de Colombianen verder inzicht in de innovatieve en duurzame Nederlandse glastuinbouw oplossingen en samenwerking in de Nederlandse tuinbouwsector. Daarna

volgde een inleiding in de activiteiten van Koppert Biological Systems in Colombia/Zuid-Amerika door Bram Klapwijk, Product Manager Plant Nutrition bij Koppert Biological Systems en kreeg de delegatie meer informatie over geïntegreerde gewasbescherming.
Bron: Tomatoworld

5,2% van warmtevraag glastuinbouw kan voorzien worden door datacenters

Restwarmte uit datacenters kan een belangrijke rol spelen bij de CO2-reductie in de gebouwde omgeving. Er is 410 kton aan reductie mogelijk, blijkt uit onderzoek van Berenschot en IF Technology. De onderzoekers inventariseerden de 114 grootste commerciële datacenters van Nederland en nabijgelegen kansrijke warmtevragers. De glastuinbouwsector is er daar een van. 5,2% van de warmtevraag zou vanuit datacenters kunnen worden voorzien. Wel moet er dan ook nog CO2 geleverd worden. 3,4 miljard kilogram minder in 2030, dat is de opgave van de Klimaatatfel Gebouwde omgeving. En in 2050 willen we bijna helemaal geen CO2 meer uitstoten. Om de klimaatdoelen te halen moeten bijna alle gebouwen in Nederland aangepakt worden. Bij het opstellen van de regionale energiestrategieën, is het relevant om restwarmte van datacenters als optie mee

te nemen, volgens de onderzoekers. Groeiend warmtepotentieel
Door verdere digitalisering groeit het warmtepotentieel van datacenters. "Datacenters maken inmiddels bijna volledig gebruik van duurzame elektriciteit. Door gebruik van restwarmte wordt deze duurzame energie dubbel benut", zegt Stijn Grove, directeur van de Dutch Datacenter Association. Omgekeerd profiteren datacenters van de retourkoelte uit de gebouwde omgeving. Grove: "De toepassing is geschikt voor de verduurzaming van elk warmtenet. Dankzij strenge eisen aan leveringszekerheid van ICT is het warmteaanbod zeer betrouwbaar." Grootchalige pilots
Er zijn al met succes warmte-uitwisselingsprojecten gerealiseerd, alleen nog niet op grote schaal. "De uitdaging is om randvoorwaarden te verbeteren en door te pakken naar grootchaligere projecten." Dit stelt Jeroen

van der Tang, Public Policy Manager Duurzaamheid bij Nederland ICT. BlockHeating
Op BNR-nieuwsradio was Jeroen Klapwijk, Product Manager Plant Nutrition bij Koppert Biological Systems en kreeg de delegatie meer informatie over geïntegreerde gewasbescherming.
Bron: groentennieuws.nl

Bewoners wooncomplexen verblijft met fleurige plantjes

Duizend plantjes vonden op 12 november hun weg vanuit het World Horti Center in Naaldwijk naar wooncomplexen in Westland en Den Haag, waar mensen wonen die extra zorg nodig hebben. De vele roze en rood gekleurde cyclamen zijn door ICL, gespecialiseerd in plantenvoeding, in het World Horti Center gebruikt om plantenvoeding te testen. Na afloop van de testperiode bleven de vele cyclamen over. "We vonden het zonde om deze in de container te gooien", legt Elsabeth Sterkenburg namens ICL uit. Daarom worden de plantjes verdeeld onder De Hooge Tuinen, Woerdblok en Rozenhof in Naaldwijk en Domus Nostra en Nolenshaghe in Den Haag. Ieder huis krijgt ongeveer tweehonderd plantjes, die stuk voor stuk speciaal voorzien zijn van een mool potje. "In principe krijgen alle bewoners een plantje. Daarnaast hebben we er nog een paar extra plantjes bijgedaan zodat ook de centrale ruimten van plantjes voorzien kunnen worden", legt Sterkenburg uit.
Bron: AD.nl

Volg ons op
Social Media

Facebook:
LTO Glaskracht Westland

Twitter:
@LTOGlaskrachtWL

SANTEN & GASILLE
MAKELAARS

De makelaars met een andere aanpak

- Aan- en verkoop
- Reconstructie
- Onteigening
- Taxatie en advies

DE LIER 0174-511300

SANTEN-GASILLE.NL